

1 Petrus 3:19-20 - Geesten in gevangenschap

Veel mensen vinden dit een moeilijke tekst en allerlei uitleg doet de ronde.

Er zijn drie vragen die bij ons opkomen als we deze tekst lezen:

- 1) In welke hoedanigheid heeft Christus gepredikt?
- 2) Wanneer heeft Hij gepredikt?
- 3) En tegen wie heeft Hij gepredikt?

Velen beginnen met de beantwoording van de laatste vraag en het is heel belangrijk in te zien dat de veronderstelling die bijna altijd gemaakt wordt, is dat er voor mensen een bewust voortbestaan is in het graf, dodenrijk of waar dat ook zou mogen zijn.

Laten we daar dan maar ook mee beginnen en twee uitgangsvragen op tafel leggen, die we met de Bijbel op schoot zullen beantwoorden:

1. Leert de Bijbel over een bewust leven in het graf?

2. Wat bedoelt de Bijbel met geest en ziel?

Ad. 1.

Jezus zegt in Johannes 5:28 dat Hij ZELF de doden uit het graf zal roepen. In twee opstandingen: een ten leven en een ten oordeel. Hij zegt een paar verzen eerder dat alleen Hij en de Vader leven in zichzelf hebben en dat Hij de autoriteit ontvangen zal om leven *te geven*. De verzen 21, 24-27 zijn heel significant. Jezus roept niet uit een bewust bestaan *na* de dood, maar uit een onbewuste vergankelijkheid *in* de dood. Niet uit een rijk van eeuwige wreedheid, noch uit een rijk van eeuwige heerlijkheid. Dat laatste rijk zullen de rechtvaardigen pas betreden nadat Hij ons is komen halen bij Zijn wederkomst, zoals Hij ons beloofd heeft. Wat Jezus hier zegt, hebben de discipelen in de eerste eeuwen consequent aan Gods kinderen doorgegeven: Paulus vermaant hen zich niet in de war te laten brengen en wanhopig te zijn over hun overleden geliefden. Want Jezus, de Archangel Michael, zal roepen. En de gestorven kinderen van God zullen *eerst uit hun graven* opstaan. Daarna zullen zij, die bij de wederkomst leven, zich bij hen verzamelen en zij zullen samen, als één grote schare de Here tegemoet gaan in de lucht. 1 Tessalonicenzen 4:13-18. Jezus komt niet op aarde en bij de wederkomst begin er geen aards vrede-rijk. Wij gaan Hem tegemoet in de lucht en worden weggevoerd naar het huis van Zijn Vader, waar Hij vele woningen voor ons aan het voorbereiden is, zoals hij heeft beloofd. "Zó," zegt Paulus, "zullen wij altijd bij de Here wezen." Niet anders.

Elders (1 Korinthe 15:12-20) zegt Paulus dat als er geen opstanding is, we beklagenswaardige mensen zijn en ons geloof zonder inhoud en nut. En dan zijn degene die in Christus gestorven zijn, hopeloos verloren. Moet je nagaan: hij zegt niet: dan zijn de gestorven slechte mensen verloren, maar: dan zijn zelfs de gestorven heiligen verloren!

De oplossing voor de doden is dus niet een prediking in het graf, maar een opstanding uit de dood, door de roep van Christus zelf! En pas bij de opstanding ten leven ontvangen wij onsterfelijkheid (vs 53-56). Niet eerder.

Johannes schrijft dezelfde woorden op uit de mond van de engel, die hem een persoonlijke boodschap van Christus overbrengt (Openbaring 1:1): "... zalig is hij die deel heeft aan de eerste opstanding, over hem heeft de tweede dood geen macht" - Openbaring 20:5, 6. Om een tweede keer dood te kunnen gaan, moet er een opstanding ten dode zijn en dat is precies wat Jezus zegt in Johannes 5:28.

Wanneer Jezus terugkomt, staan Zijn volgelingen op (zie 1 Korinthe 15:23). De overige doden en de slechte mensen, die sterven bij de wederkomst, omdat ze Zijn verschijning niet kunnen verdragen, staan na 1000 jaar op, wanneer Jezus ze roept tot de opstanding ten oordeel.

Iedereen staat dus op uit het graf, maar niet iedereen tegelijk. Maakt niet uit waar zijn graf ligt: de zee, de aarde, verbrand, verdronken, verdampt in de ruimte, God weet ze overal te vinden (Psalm 139:7-12).

Jezus zei: Lazarus slaapt. Dat is goed, zeiden de discipelen, want dan wordt hij beter. Toen zei Jezus ronduit: Hij is gestorven, maar ik ga hem opwekken. En toen zei Hij: *Lazarus, kom naar buiten*. (Johannes 11:11-16; 23,24, 43-44).

What about de andere arme Lazarus? Wat wil Jezus met die gelijkenis vertellen? Lukas 16:19-31

Het is belangrijk om in te zien dat dit een gelijkenis is. Gelijkenissen zijn ontworpen om grote morele principes over te brengen. We begeven ons op een heilloze weg als we elk detail in een gelijkenis letterlijk nemen in plaats van de les erachter te zoeken die Jezus ons wil leren. Want:

Abrahams schoot moet heel groot zijn, wil het alle goede mensen bevatten.

De hemel zal een helse plaats zijn als we in alle eeuwigheid het lijden van onze geliefden zouden moeten aanschouwen. We zouden het alleen maar kunnen verdragen met een stenen hart, juist dat wat God wil dat we kwijtraken.

De Joden dachten dat als iemand rijk was, hij door God gezegend was en dat armoede het gevolg was van je zonden. Jezus heeft die gedachtekrankel genomen om hen drie belangrijke lessen te leren:

- 1) Rijkdom verkregen door gierigheid, oneerlijkheid of door verdrukking van armen is helemaal geen teken van Gods goedkeuring of zegen.
- 2) De dood is een onverbrugbaar grote kloof. Er is geen tweede kans na de dood. De keuze die we hier maken, is bepalend voor onze eeuwige bestemming. De rijke man had het heel goed begrepen en wilde dat zijn broers gewaarschuwd zouden worden.
- 3) Als de Farizeeën Gods duidelijke boodschap over de verlossing verwerpen, dan zullen ze ook een spectaculair, bovennatuurlijk wonder als iemand die uit de dood opstaat, verwerpen. En dat is precies wat ze gedaan hebben. Want toen Jezus Lazarus uit de dood opwekte, werden ze witheet van woede en vanaf die dag zochten ze naar mogelijkheden om Jezus te doden, Johannes 11:47-53. (Persoonlijk denk ik niet dat Jezus de naam van de arme man in de gelijkenis per toeval gekozen heeft!).

Jezus besluit de gelijkenis met: Als ze niet naar Mozes en de profeten luisteren, dan zullen ze ook niet luisteren naar iemand die uit de dood is opgestaan (Lukas 16:31). Wat een oproep en duidelijke waarschuwing geeft Jezus hier! De Bijbel heeft uiteindelijk het laatste woord en je kiest NU, tijdens je leven, wat je eeuwige bestemming zal zijn. Dat is de morele boodschap van deze gelijkenis.

Ad. 2.

Het woord *geest* in onze Bijbels is vertaald uit een aantal woorden.

In het NT Grieks:

Psuche, waar we het woord fysiek, lichaam, van hebben. De gehele mens. Met geest worden ook de intellectuele gedachten en de emotionele gemoedstoestand aangeduid. De *psuche* is niet onsterfelijk, maar onderhevig aan de dood (Openbaring 16:3). Het kan vernietigd worden (Mattheus 10:28).

Pneuma, het woord voor lucht, long of adem. Dat wat het verschil uitmaakt tussen leven en dood.

In het OT Hebreeuws

Ruach, wat in het Grieks met *pneuma* vertaald is, betekent: Adem, lucht, wind. Het is het energieke dat het leven mogelijk maakt. Dieren en mensen hebben dezelfde *ruach* (Prediker 3:19). Nooit wordt in het Oude Testament *ruach* gebruikt om een intelligent, in zichzelf bestaand gevoelswezen aan te duiden, die buiten het fysieke lichaam leeft.

Zowel *Ruach* als *Pneuma* worden ook gebruikt om de Geest van God aan te duiden (zie Jesaja 63:10).

Nephesh, ziel, leven, individualiteit, persoonlijkheid. Vaak verwijst *nephesh* naar verlangens, eetlust of hartstochten (zie Deuteronomium 23:24; Spreuken 23:2; Prediker 6:7). In Numeri 31:19 wordt de *nephesh* gedood en in Richteren 16:30 sterft het. In Numeri 5:2 verwijst het naar een lijk ("de doden") en in Numeri 9:6 naar een dood lichaam. Zie ook Leviticus 19:28; Numeri 9:7,10.

Daarnaast geeft de Bijbel met het woord voortlevende entiteiten aan: goede en slechte geesten in de hemelse gewesten. En dat zijn engelen.

Echter, nergens in het OT of NT worden mensen engelen genoemd. Mensen zijn: zonen en dochters van God, dochters der mensen, heiligen, heidenen, goddelozen, en ja "geesten" en "zielen". Jezus was de Mensenzoon.

Met *ziel* bedoelt de Bijbel altijd de gehele mens, het gehele levende wezen en/of het leven zelf. En de *ziel* – het leven – van mens en dier zit in zijn bloed (Genesis 9:4). Zijn bloed wordt in stand gehouden door zijn adem. Stopt zijn adem, dan houdt hij binnen een paar minuten op met leven en begint zijn bloed af te breken. Het is dus de adem die een levende wezen, mens of dier, in leven houdt. De Bijbel geeft aan dat bijvoorbeeld ook dieren een *ziel* hebben (SV: Genesis 1:21,30). Een *ziel* kan ter dood veroordeeld worden (Numeri 35:30) en is dus geen levende entiteit buiten het lichaam.

De Bijbel roept ons op om **geest, lichaam en ziel** onberispelijk te bewaren tot de komst des Heren. Want alleen dan is er voor ons eeuwig leven weggelegd (1 Tessalonicenzen 5:23). Wij hebben dus de zorg over onze *geest* (gedachten), ons *lichaam* en onze *ziel* (ons leven).

Bij de zondvloed gaven dieren en mensen de *geest*, (Genesis 7:21, HSV). Wij begrijpen simpelweg: ze kwamen om, ze stierven (Genesis 7:21, NBG51). Ook Jezus gaf de *geest* die vrijdagmiddag. Hij ging dood (Johannes 19:30) en tot op zondagmorgen was Hij nog niet bij de Vader geweest (Johannes 20:17). De *ziel*, de *geest*, dat is de mens, zijn wezen, kan niet onzichtbaar of onsterfelijk zijn. De *ziel* werd levend door de adem Gods, maar God gaf haar geen onsterfelijkheid erbij. Die adem keert terug tot God die het gegeven heeft, want alleen God geeft de mogelijkheid om te kunnen leven. Als dat gebeurt, dan is de *ziel*, de *geest*, het *lichaam*, het gehele wezen van mens of dier, dood.

Als de mens bij de dood de *geest*/adem geeft, houdt hij op met leven. Hij is dood. Hij leeft pas weer wanneer Jezus hem die adem teruggeeft. Hem bij de opstanding roept. Ten leven of ten dood. Wie het

goede of het kwade gedaan heeft. Wie gehoorzaam is geweest of ongehoorzaam. Beide groepen worden tot leven geroepen uit het graf.

De Bijbel leert overal dat het dodenrijk een plaats is van (doodse) stilte, zonder kennis, overleg, besluiten. Een tijdloze slaap voor de gestorvenen. Als je vandaag sterft, is de wederkomst van Jezus vandaag. In de slaap is er geen tijdsbesef.

In het OT vinden we nergens de uitdrukking "geesten van doden". Dat staat niet zo in het Hebreeuws. Er staat dat er *mediums* geraadpleegd werden en *waarzeggers* en er wordt daarbij in het midden gelaten waar die mee communiceerden (zie bv. het Hebreeuws in 1 Samuel 28:7; 2 Kronieken 33:6; Leviticus 19:31). En "boze geesten" zijn gewoon "duivelen" en "demonen" (zie bv. Deuteronomium 32:17; Psalm 106:37). Het is zo belangrijk dit in te zien!

De enige echte "geesten" die hier op aarde leven, zijn engelen. Goede, dienende geesten, die zich inspannen om de mens het heil te laten beërven (Hebreeën 1:14), of boze geesten. De laatsten zijn satans bondgenoten, die de aanklacht tegen God hebben ingebracht dat Hij onrechtvaardig is en hun enige inspanning is om de mens mee te sleuren in hun val.

Dan nu de tekst in kwestie in haar context

13 En wie zal u kwaad doen, als gij u beijvert voor het goede? 14 Al moest gij lijden om de gerechtigheid, toch zijt gij zalig. Doch vreest niet voor hun dreiging, en laat u niet verschrikken. 15 Maar heiligt de Christus in uw harten als Here, altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is, doch met zachtmoedigheid en vreeze, 16 en met een goed geweten, opdat bij al het kwaad, dat men van u spreekt, zij, die uw goede wandel in Christus smaden, beschaamd gemaakt worden. 17 Want het is beter te lijden, indien de wil van God dit eist, goed doende dan kwaad doende.

De tekst waarover wij discussiëren staat in een context van lijden en overwinning. De kern is: het is beter te lijden goed doende dan kwaad doende.

In welke hoedanigheid?

18 Want ook Christus is eenmaal om de zonden gestorven als rechtvaardige voor onrechtvaardigen, opdat Hij u tot God zou brengen: Hij, die gedood is naar het vlees, maar levend gemaakt naar de geest, (HSV: Geest)

En dan maakt hij een vergelijking met het goed doende wat Christus in Zijn lijden heeft gedaan en waarom Hij dat heeft gedaan. En dat Hij dood is geweest - Zijn geest heeft Hem verlaten - maar dat Zijn geest in Hem teruggekeerd is (verkwikt in de Geest) en Hij weer levend is geworden. Aldus is de conclusie van 13-18: geduld te hebben als we moeten lijden als we goed doen, want het einde daarvan is leven en rechtvaardiging, zoals Jezus Christus doorgemaakt heeft.

19 in welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft aan de geesten in de gevangenis, ...

Het gaat over de verkondiging die Jezus impliciet doet met Zijn dood en opstanding: Het Goede Nieuws - vrijheid voor de zondaar die gelooft. De oorspronkelijke tekst zegt: Hij is **gegaan**, en niet dat Hij is "nedergedaald" of naar de "onderwereld gegaan" zoals de Groot Nieuws Bijbel zegt. Die betekenis is erbij gekomen vanwege de veronderstelling dat er een bewust dodenrijk is en dat dat ergens "beneden" ligt (Griekse filosofie!).

Bovendien moeten we de woordjes *in welke* niet over het hoofd zien – Hij is in die Geest (grote letter G) gegaan en heeft vrijheid verkondigd (Grieks: geproclameerd) aan de geesten (klein letter g) in gevangenschap.

Het is heel belangrijk dit ogenschijnlijk klein detail op te merken: In de HSV staat hier: *18... Hij is wel ter dood gebracht in het vlees, maar levend gemaakt door de Geest, 19 door Wie Hij ook, toen Hij heenging, aan de geesten* in de gevangenis gepredikt heeft.*

In de NBG en de NBV zijn deze hoofdletters weggefallen.¹ De HSV geeft bij het sterretje in bovenstaande tekstgedeelte een verwijzing naar 1 Petrus 4:6.

Als we deze tekst eens naast elkaar zetten in de NBV, HSV en NBG, dan zien we hoe de NBV de tekst verdraait door de woorden "op aarde" en "bij God" toe te voegen om leven na de dood een plek te geven. Maar dat is niet wat er staat. De "doden" zijn de mensen die zonder God in het vlees leven. Maar als ze geestelijk worden, door de verkondiging van het evangelie, raken zij overtuigd van oordeel, en beginnen ze te leven. Dat is immers de taak van de Heilige Geest (Johannes 16:8).

¹ De NBV laat structureel de hoofdletters voor Heilige Geest in de Bijbel weg en dat maakt veel teksten in de NBV onbegrijpelijk, daarom gebruik in deze vertaling niet. Het is een babylonische vertaling, want introduceert voor heel veel teksten alleen maar verwarring.

De nieuwe Bijbelvertalingen (ook de NBG51) hebben in de tekst die wij bespreken de hoofdletters uit de tekst gehaald, omdat de vertalers hun populaire begrip van leven in het graf erin hebben gelegd. Maar daardoor hebben ze de betekenis van de tekst onbegrijpelijk gemaakt.

In de Bijbel staat een betekenisvolle tekst in Efeze 4:8: *“opgevaren naar den hoge voerde Hij krijgsgevangenen mede, gaven gaf Hij aan de mensen.”* Paulus citeert hier uit een profetie over Gods zegetocht in Psalm 68:18, waar staat: *“Toen U opvoer naar den hoge hebt U gevangenschap gevangen genomen; u hebt gaven in ontvangst genomen voor de mensen, zelfs voor weerspannigen – opdat de HERE God [onder hen] kon tabernakelen.”* (letterlijke vertaling van de Hebreeuwse Interlinear Bible: <http://www.scripture4all.org/OnlineInterlinear/OTpdf/psa68.pdf>) In deze psalm wordt het beeld gepresenteerd van God die Zijn volk uit gevangenschap bevrijd heeft en dat Hij van hen gaven heeft geaccepteerd in de woestijn, omdat Hij het mogelijk heeft gemaakt dat Hij bij hen kon wonen. God heeft hen een tabernakel voor Hem laten bouwen (*“opdat Ik in hun midden wone”* (Ex 25:8) en Hem offers (gaven) laten brengen, waardoor ze Zijn oplossing voor hun zonden en koppigheid zouden begrijpen. In vers Psalm 68:19 staat daarom terecht: *“Geprezen zij de Heer, dag aan dag overlaadt Hij ons, de God van onze verlossing!”* David heeft het heel goed begrepen!

Paulus past in Efeze dit vers toe op de bevrijding die Jezus ons gebracht heeft. Als je naar de Griekse tekst van Efeze 4:8 gaat kijken, dan staat er eigenlijk: *“Toen Hij opstapte naar omhoog, heeft Hij gevangenen gevangen genomen en gaven gegeven aan de mensen.”*

Paulus noemt ons gevangenen. In feite begint hij het hoofdstuk ook met deze woorden: *“1 Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt, 2 met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen”* (Efeze 4:1,2). Gevangenen van Christus. Bevrijd uit de gevangenis van satan (Lukas 4:19). En de gaven die Hij van ons in ontvangst neemt, is dat wij met de talenten die Hij ons geeft, mogen werken voor Hem.

Tegen wie?

Onze gevangenschap, is de gevangenis van de zonde, wiens poorten Hij opengebrouwen heeft - de poorten van de dood, hades (de meeste vertalingen vertalen: hel). Jezus heeft met Zijn dood en opstanding aan "geesten" – mensen - geproclameerd dat de dood overwonnen is. Nu zijn wij gevangenen van Hem, maar dat is niet erg, want dat is eigenlijk ultieme vrijheid. Maar deze "geesten," zijn dat geesten van dode mensen? Dat lijkt zo als je vers 19 roekeloos aan vers 20 plakt.

20 die eertijds ongehoorzaam geweest waren, toen de lankmoedigheid Gods bleef afwachten, in de dagen van Noach, terwijl de ark in gereedheid werd gebracht, waarin weinigen, dat is acht zielen, door het water heen gered werden.

Vers 20 wordt door de vertalers in de NBG51 verbonden aan vers 19 door de *komma* en het woordje *die*, **JUIST** omdat de vertalers wél geloven in leven in het graf. Heel veel christenen geloven dat, maar het is geen Bijbelse leer. Als de Bijbel onze autoriteit is, dan moeten we heel goed oppassen voor valse leringen die door de eeuwen heen de kerk binnengekomen is. Maar gelukkig maakt één of twee verkeerd vertaalde verzen, een Bijbelse leer nog niet ongeldig.

De opbouw van een Griekse zin in de grondtekst staat zonder komma's en de rangschikking van de woorden is geheel anders als in onze zinnen. Bij de vertaling moeten onderwerp en gezegde vaak bij elkaar gezocht worden, door goed op te letten wat de context zegt.

In de HSV worden de twee verzen verbonden met het woord *namelijk*: *19 door Wie Hij ook, toen Hij heenging, aan de geesten in de gevangenis gepredikt heeft, 20 namelijk aan hen die voorheen ongehoorzaam waren, toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige – dat is acht – mensen behouden werden door het water heen.*

Namelijk is een toegevoegd woord en impliceert een nadere uitleg: *“Dit is wat bedoeld wordt”* en de verwijzingspijl verwijst vervolgens naar Genesis 6:5 - de mensen die zo gevangen zaten in de zonde, dat ze voortdurend alleen maar aan boze dingen konden denken. Maar God in Zijn geduld wachtte; wachtte gedurende al de jaren dat de ark gebouwd werd, en Jezus zelf verklaart dit nader in Mattheus 24:37 en Lukas 17:26: dat de hele generatie niet wilde luisteren, behalve de acht personen. En Hij waarschuwt onze generatie: het zal weer zo aflopen: slechts een rest, een overblijfsel zal luisteren.

Petrus pakt dit thema in 1 Petrus 3 van Gods grote geduld met de mens weer op in 2 Petrus 3:15, waar hij verwijst naar de apostel Paulus die in Romeinen 2:4 over Gods geduld schrijft: *“Of veracht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid, verdraagzaamheid en geduld, zonder te weten dat de goedertierenheid van God u tot bekering leidt?”* (zie ook Jesaja 30:18). In vers 16 voegt hij eraan toe, dat Paulus niet gemakkelijk te begrijpen is, maar niet onmogelijk.

Laten we nu daarom even kijken wat er in Genesis 6:3 staat: “Mijn **Geest** zal niet altoos in de mens blijven, nu zij zich misgaan hebben; hij is vlees; zijn dagen zullen honderd twintig jaar zijn.” De HSV zegt: “Mijn **Geest** zal niet voor eeuwig met de mens twisten...”

De NBV vertaalt: “Mijn levensgeest mag niet voor altijd in de mens blijven...” Adem – maar dat klopt dus niet. Want het is de Heilige Geest van God die met ons pleit, met onuitsprekelijke verzuchtingen (Romeinen 8:26), dat wij ons omkeren tot God. Het is de Heilige Geest die de mens overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. De mensen in Noachs tijd wilden niet luisteren naar het pleiten van de Heilige Geest door Noach en God waarschuwt: Mijn geduld zal opraken. Als Gods Geest de mens niet kan overtuigen, dan is die mens verloren. Dan zou het zelfs niets uitmaken dat iemand uit de dood zou opstaan en het komen prediken.

Vers 20 heeft het dus over het geduld van de acht mensen, die hebben moeten lijden door de kwaaddoenerij van een hele generatie, maar die gered zijn door het water heen. Juist vanwege hun gehoorzaamheid aan de verkondiging van de verlossing door Christus in de Geest.

Wat Petrus hier zegt is dat Christus, in de Geest, aanwezig was toen Noach de ark bouwde en **Die** (*in welke*) Geest pleitte aan de harten van Noachs tijdgenoten om in de ark te gaan, maar slechts acht mensen hebben gehoor gegeven.

Wanneer?

Maar wanneer en hoe werd in het OT dit evangelie verkondigd? Wij weten uit ons begrip van de Bijbel dat het Christus is geweest die door alle eeuwen heen in de Geest met Gods kinderen gepleit heeft. Hij is de Schepper, Hij is de Engel des Heren die Abraham inlichtte over de toestand in Sodom; Hij is Michael, Hij is elk beeld en offer in de heiligdomsrituelen van Israël; Zijn dood en opstanding werd aangekondigd in het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt en in de Eerstelingsgarve, die de opstanding symboliseert. En op dezelfde manier heeft Hij in de Geest met Noachs tijdgenoten gepleit. Metusalem, Noachs grootvader, wiens naam letterlijk betekent: *zijn dood zal het oordeel brengen*, was een wandelend getuigenis van de komende vloed. Hij stierf volgens de Joodse traditie 7 dagen voor de vloed². Maar de overigen verhardden hun harten en keerden zich af.

Het kan best zo zijn dat de slechte mensen, die moesten lijden vanwege de vloed, om genade hebben gesmeekt toen ze zagen dat Gods waarschuwing werkelijkheid geworden was, maar er zijn voorbeelden in de Bijbel dat je te laat kunt zijn. Achan was de volgende dag te laat: Jozua 7:20. Esau had enorme spijt: Hebrëeën 22:17. Zo ook bij de dwaze maagden: ook al stonden ze jankend buiten, ze werden niet meer binnengelaten. Hun berouw kwam te laat: Matteüs 25:11-13. God heeft in Zijn geduld meer dan een eeuw op Noachs tijdgenoten gewacht. Ze hebben 120 jaar de tijd gehad zich te bekeren van hun boze weg. Maar alles waar ze ten alle tijde aan konden denken, was altijd boosaardig.

“En de **HERE** sloot de deur achter hem” (Gen 7:16). God weet dat wij mensen soms barmhartiger willen zijn dan Hij en mensen willen redden IN hun zonde, omdat we medelijden hebben. God heeft ook medelijden, maar Hij is rechtvaardig. Daarom, als Hij sluit, kan niemand meer openen. Zo wacht Hij nu ook op ons: 2 Petrus 3:9. Daarom maant God: “**HEDEN** als je Zijn stem hoort, verhardt je hart niet” - Hebrëeën 4:7.

Onthoud dat het thema van Petrus is: het is beter te lijden goed doende dan kwaad doende. Want dan is er redding voor jou, want Christus heeft de gevangenschap gevangen genomen.

21 Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus (HSV), 22 die aan de rechterhand Gods is, naar de hemel gegaan, terwijl engelen en machten en krachten Hem onderworpen zijn.

En dan besluit Petrus door nog een vergelijking te maken en die door te trekken naar onze redding vanwege onze gehoorzaamheid door gehoor te geven aan Gods oproep - en de proclamatie van Christus (wederom in de Geest, die met ons pleit!) dat Hij de dood overwonnen heeft - door getuigenis te geven van ons geloof in het evangelie door ons te laten dopen, wat onze redding is. “Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht” (Handelingen 2:40).

Conclusie

Als er geen bewust leven is na de dood, dan kan de verkondiging in deze tekst slechts **tweeledig** zijn:

1. aan de wereld: Hij zegt zelf dat zijn missie was “om aan gevangenen loslating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid, om te verkondigen het aangename jaar des Heren” (Lukas

² Extra-biblical tradition (Masoretic text) maintains that he died on the 11th of Cheshvan of the year 1656 (Anno Mundi, after Creation), at the age of 969, seven days before the beginning of the Great Flood. Methuselah was the son of Enoch and the grandfather of Noah.

4:19). Mensen die geen gehoor geven, noemt Hij levende doden: Mattheus 8:22. Van mensen die wel luisteren, zegt Jezus dat zij van de dood overgegaan zijn in het leven: Johannis 5:24.

Ook voor de doden die Hij tot leven zal roepen, betekent het bevrijding. Titus 2 zegt het zo: ...12 "om ons op te voeden, zodat wij, de goddeloosheid en wereldse begeerten verzakende, bezadigd, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld leven,13 verwachting de zalige hoop en de verschijning der heerlijkheid van onze grote God en Heiland, Christus Jezus, 14 die Zich voor ons heeft gegeven om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid, en voor Zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken."

De dood wordt in gevangenschap gevoerd. Jezus heeft de gevangenis die ons gevangen hield, gevangen genomen en zo de gevangenispoorten van de dood voor Gods kinderen opengezet. Door de Geest.

De Bijbel leert heel duidelijk dat het Jezus is die tot de vaders gesproken heeft – in de Geest (Richteren 6:22,34; Nehemia 9:30), zoals Hij het nu ook na Hemelvaart doet met ons. Jezus heeft namelijk beloofd dat Hij in de Heilige Geest altijd bij zijn volk zal zijn, tot het einde van de wereld. Het is die Geest die ons overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Als we de Geest van God afwijzen, dan is er geen redding, net als bij Noachs tijdgenoten.

2. aan weer levend gemaakte mensen - Bij Zijn dood gingen vele graven open en stonden veel mensen op en die gingen *na Zijn opstanding* uit hun graven en verschenen aan veel mensen. Mattheus 27:52,53. De verkondiging is dan dus: Ik heb overwonnen en dezen zijn het voorproefje daarvan. Zij zijn de eerstelingsgarve samen met Hem.

Ik heb grote moeite met de verklaring dat Hij aan demonen verkondigt, omdat ik nergens in de Bijbel zie dat Jezus zich verkneukeld naar de demonen toe. Hij zal eens volledig met ze afrekenen. Zelfs in de gelijkenis van de hogepriester Jozua zegt de Engel des Heren (dat is Jezus) slechts: "*De Here bestraffe u, satan*" (Zacharia 3:2). Meer niet. De demonen weten dat ze verloren hebben. Dat hoeft hen niet verkondigd te worden.

En aan doden valt helemaal niets te verkondigen, want doden hebben geen deel aan leven en doden kunnen God niet eren, noch een verkondiging erkennen (Prediker 9:5; Psalm 6:6).

Satan kan niemand in de dood gevangen houden, want als Jezus roept, staat iedereen op.

Meest consistente verklaring

Als we dus de consistentie waarin de Bijbel leert dat er **geen** bewust leven is in het graf, inzien, dan begrijpen we dat Petrus het hier over zaken heeft die door de Bijbelvertalers verkeerd aan elkaar gekoppeld worden, vanwege hun verkeerd begrip over leven in het graf. Dat heeft dit tekstgedeelte onnodig tot een van de meest ingewikkelde teksten in het NT gemaakt en een totaal nieuw begrip geïntroduceerd, dat de verlossing door de opstanding en de wederkomst van Christus tegenspreekt.

De boodschap die Petrus wil overbrengen is het volgende: "Houd vol, ook als je moet lijden, want de bevrijding komt eraan! En als Jezus de deur voor je opent, kan niemand het toegesloten houden (Openbaring 3:8). Jezus heeft ook geleden en toch heeft Hij overwonnen. Hij is onze borg dat wij ook zullen overwinnen, ook al moeten we nu lijden." Dit is het thema van het hele NT.

Hier in 1 Petrus 3:13-22 wordt ons voorgehouden dat Hij onze Borg is om als overwinnaars uit lijden tevoorschijn te komen. De vermaning in dit Schriftgedeelte is de waarschuwing niet te doen als de generatie van Noach, toen maar acht "gevangenen" bevrijd konden worden, omdat alleen zij gehoor hebben gegeven aan de oproep van de Geest om in de ark te gaan en de aanmoediging vast te houden aan onze belofte aan God.

Wat Petrus hier zegt is simpelweg dit:

Wees geduldig als u, terwijl u goed doet, moet lijden. Zoals Jezus gedaan heeft. Want toen Hij dat gedaan had, heeft Hij door Zijn opstanding bevrijding in de Geest gepredikt aan hen die gevangen zijn.

Zoals Hij gegaan is – in de Geest - in de dagen van Noach, toen maar acht mensen door het water heen gered werden, terwijl God zo lang geduld heeft had met de hele generatie tijdens de periode dat de ark gebouwd werd.

Zoals Hij nu – in de Geest – ook u redt vanwege uw gehoorzaamheid in de doop, dat uw belofte is dat u bij God aflegt van een goed geweten, door de opstanding van Jezus, die naar de hemel is gegaan en nu aan Gods rechterhand zit en al de kwade machten en boze engelen aan Zich heeft onderworpen.

Wij zijn gevangenen in de Here en "daarom," zegt Paulus "vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen" - Efeze 4:1,2

Petrus heeft het dit hoofdstuk van zijn eerste brief over Gods geduld, het geduld van Jezus in Zijn lijden en het geduld van ons in de onze en hoe dat geduld redding betekende voor Hem en hoe het ook voor ons redding betekent. Er is dus niets in deze tekst dat enige suggestie doet dat Jezus na Zijn opstanding *nedergedaald* is naar het dodenrijk om daar te prediken tegen demonen of tegen de vluchtige geesten van de mensen die vergaan zijn in de vloed. Er wordt ook geen enkele suggestie gedaan dat er gepredikt is tegen de mensen die ervoor kozen niet in de ark te gaan. Dat had geen zin meer. Ze hadden hun kans gehad; ze hadden gekozen.

De drie vragen die bij ons opkomen bij het lezen van deze tekst, worden door de tekst zelf, in consistentie met de rest van de Bijbel, beantwoord:

- 1) Hij heeft gepredikt door/ in de Heilige Geest;
- 2) Deze tekst geeft het voorbeeld van Gods geduldige verkondiging, gedurende de periode van 120 jaar dat de ark gebouwd werd, in de Geest door middel van zijn profeet Noach. Dat dit het thema van de eerste brief van Petrus is, lezen we direct aan het begin van de brief in 1 Petrus 1:10,11: De profeten van weleer hebben niet begrepen waarop de Geest doelde, toen Die tot en door hen sprak. Dit is in volkomen overeenstemming met 1 Petrus 1:21 – *“door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken”* – en bijvoorbeeld in Openbaring 2:7: *“Wie een oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt.”*
- 3) Hij verkondigde aan levende mensen die door hun zondige levens gevangen werden gehouden in de gevangenis van de zonde. En dat doet Hij nog steeds aan ons. Onze genadetijd is NU!

Meer kan ik niet van deze tekst maken. Als ik althans geen uitleg wil geven die in tegenspraak is met wat de Bijbel verder over deze onderwerpen – leven, dood, redding en gevangenschap - leert.

(Ingrid A. Wijngaarde, 16 november 2013)